

Iskolai könyvtárak, könyvtárostánárok részvétele az EU-s pályázatokon

(Szakmai konzultációs megbeszélés)

A címben jelzett megbeszélésre – könyvtárostánárok részvételével – Az OFI – Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum Könyves Kálmán körüti székházában került sor 2008. április 3-án

A konzultációs megbeszélésen *dr. Skaliczki Judit*, az OKM főosztályvezető-helyettese, a Könyvtári osztály vezetője bevezetőjében ismertette a könyvtári konstrukciók jelenlegi helyzetét az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) pályázatainak rendszerében. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kulturális területek, így a könyvtárak fejlesztése nem önálló program az ÚMFT-s pályázatokon, hanem az oktatási prioritások alá tartozik, így az iskolai könyvtárosok és könyvtárostánárok jó pozícióból pályázhatnak.

A TIOP pályázatok 2008. június 30-án fognak megjelenni. Ezek fontosak, mert alapját képezik a TÁMOP pályázatoknak. A TÁMOP pályázatok várhatóan 2008 szeptemberében jelennek meg. A pályázatok kiírása előtt még lesz társadalmi vita, ennek keretében lesz célzottan iskolai könyvtárosoknak szervezett konzultáció is.

Balogh Anna Mária, a Könyvtári Osztály vezető tanácsosa előadásában szintén hangsúlyozta az iskolai könyvtárak előnyét a pályázatokon. Kiemelte, hogy a pályázatok szövegeiben is a „közoktatás nyelvét”, hívószavait kell majd alkalmazni, hiszen az operatív programok (OP) oktatási céljaihoz való kapcsolódás elengedhetetlen. Ezeket a célokat és nyelvet a könyvtárostánárok már jól ismerik.

Jelezte, mind a pályázatok összeállításakor, mind pedig a megcélzott pénz felhasználásakor figyelemmel kell lenni az Európai Szociális Alap (ESZA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) felhasználási szabályaira, az erre vonatkozó útmutatók előírásaira. Így ezekkel már most, a tervezés, a konzorciumok kialakításának fázisában érdemes megismerkedni. Az ESZA és ERFA általános elszámolhatósági útmutatók a már megjelent pályázati kiírások dokumentumai között megtekinthetők, a TÁMOP-os pályázatokon indulóknak az ESZA elszámolhatósági útmutatót kell figyelembe venniük.

A fentebb említett előadókon túl a konzultációs megbeszélésen *dr. Bartos Éva*, a Könyvtári Intézet igazgatója és *Bánkeszi Katalin*, az OSZK címzetes igazgatója kérdésekre válaszolva röviden bemutatta intézménye szerepét az ÚMFT pályázatokban.

A megbeszélésen elhangzottak és a kérdésekre adott válaszok, tematikus csoportosításban:

Konzorcium

- A TÁMOP 3.2.4. „Tudásdepó Expressz” pályázatok költségvetésének minimuma 10 millió forint. Ilyen méretű pályázatokat iskolai könyvtárak csak kivételes esetben tudnak önállóan megvalósítani. Így esetükben különösen fontos a konzorcium.
- Lehetőség szerint egy településen belül minden könyvtártípus működjön együtt.
- Konzorcium sokféle elképzelhető, kerületi, kistérségi is.

Infrastruktúra

- Az iskolai könyvtárak infrastruktúrájának fejlesztésére az iskolákon keresztül a TIOP 1.1.1. keretében volt mód. A TIOP 1.2.3. a nyilvános könyvtáraknak szól. Így azon már csak a kettős funkciójú iskolai könyvtáraknak van lehetőségük.
- A TÁMOP-ban eszköz címen IKT eszközökre nem lehet pályázni.
- A TIOP-ból kimaradó közép-magyarországi települési könyvtáraknak a Közép-Magyarországi Operatív Program (KMOP) 4.6.2. pályázatában lesz még lehetőségük.

Állományfejlesztés

- Az EU pályázati filozófiája szerint a könyvtári állományok fejlesztése fenntartói feladat, így könyvek és más dokumentumok vásárlására sem önállóan, sem pályázatok részeként nem lehet majd pályázni.

Digitalizálás

- Nem az elsősorban kulturálisan értékes dokumentumok digitalizálását fogják támogatni, hanem azokat, amelyek az oktatás számára fontosak.
- A digitalizálási pályázatok összességükben megjelenni.
- KMOP 4.6.2 – módszertani előkészítő tanulmány az OSZK koordinálásában
- a TÁMOP 3.1.2 C komponensében lesz lehetőség az oktatást támogató válogatott közgyűjteményi tartalmak digitalizálására
- Cél a TÁMOP 3.2.10. konstrukció keretében kialakítandó „Egységes Elektronikus Kulturális, Közoktatási és Szakképzési Szolgáltató Felület”-hez való kapcsolódás.
- Az OSZK-ban már folyik a közgyűjteményi digitalizálás szakmai előkészítése. Ennek keretében vizsgálják, hogy
- mi az, ami már elérhető digitalizált formában,
- mi az, ami még nem, de az oktatásnak fontos,
- hogyan kapcsolódhatnának be többek közt az iskolai könyvtárak, ahol szintén sok érték található. Ez ügyben egyeztetésekre fog sor kerülni a KTE-vel.

Iskolai könyvtárak az interneten

- A lelőhely-nyilvántartások feltöltéséhez várják az iskolai könyvtárak adatait is. Az ezekhez való kapcsolódásban a megyei könyvtárakat kell partnerként megkeresni.
- Az OPKM tervei közt szerepel egy központi iskolai könyvtári portál, mely az iskolai könyvtárosoknak kíván szolgáltatásokat nyújtani.

Olvasásfejlesztés

- A TÁMOP 3.2.4. „Tudásdepó Expressz” konstrukció támogatást nyújt többek között a könyvtárhasználók digitális és információkeresési készségeit és az olvasáskultúrát fejlesztő programok kialakítására.
- A könyvtári pályázatokon cél minden korosztály és réteg olvasáskultúrájának fejlesztése. Az ilyen irányú programok koordinációját két intézmény vállalja fel:
- 0-18 éveseknek szóló programok – OFI – OPKM
- felnőtt népességnek szóló programok – Könyvtári Intézet
- Az OPKM előzetesen már megfogalmazott pályázati céljai, melynek megvalósításában a könyvtárostanárookra fog építeni:
- nem csupán egy látványos kampányt kíván lebonyolítani, hanem szeretne egy fejlesztési folyamatot erőteljesen megalapozni és hosszú távon működtetni;
- segíteni a módszertani megújulást;
- gyűjteni, hozzáférhetővé tenni a jó gyakorlatokat (órávázlatokat, foglalkozásterveket, feladatlapokat);
- nemzetközi példákat megismertetni;
- egy iskolai könyvtári portált, keretfelületet kialakítani és működtetni, mely a fenti anyagokból felálló adatbázist is tartalmazná;
- az OPKM gyermek- és ifjúsági irodalmi gyűjteménybázisát kiterjeszteni, hozzáférhetőbbé tenni;
- a pályázat tervezésében is várja a könyvtárostanárok segítségét, erre lesz fórum,
- az együttműködésbe a könyvtárostanárokon túl a HUNRA-t, az IBBY-t, a KTE-t és más pedagógusszervezeteket is be kíván vonni.
- Az olvasásfejlesztési programok nemcsak iskolai könyvtárosok számára fognak készülni, hanem más könyvtártípusban dolgozó könyvtárosoknak, más pedagógusoknak is.

Továbbképzés

- A továbbképzéseket is tartalmazó TÁMOP 3.1.4. és 3.1.5. 2008. június 30-án fog megjelenni.

További információk a pályázatokról

- A Könyvtári Intézet egyik célja, hogy a könyvtáraknak szóló EU-s pályázatokról naprakészen tájékoztasson honlapján keresztül.: www.ki.oszk.hu Itt:
- pályázati kiírások;
- TÁMOP-pal kapcsolatos ötletbázis;
- kidolgozott témajavaslatok,
- www.ki.oszk.hu.
- a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapja
- ÚMFT Akciótervek 2007-2008 (A TÁMOP 3.2.4. „Tudásdepó Expressz” konstrukcióra vonatkozó részek) http://www.nfu.hu/uj_magyarország_fejlesztési_terv_2

A könyvtárostanároknak a gondolkodást, a partnerek keresését már most el kell kezdeniük, hogy sikeres együttműködésben, sikeres pályázatokat készíthessenek el, és sikeres programokat valósíthassanak meg.

(Dömsödy Andrea)